

Rebel și liber / Alexandru Albiter. - București : Akakia, 2021

ISBN 978-606-9686-02-7

I. Ordean, Adrian (prefață)

II. Lupașcu, Radu (postfață)

821.135.1

©Alexandru Albiter 2021

E-mail: sandualbiter@gmail.com; Tel.: 0722 211 353.

Această carte este protejată prin *copyright*. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețelele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scopul comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului *copyright*-ului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsește penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Copertă: **Radu Lupașcu**Siglă copertă: **@arhiva Alexandru Albiter**Redactare și machetare: **Radu Lupașcu**Corectură: **Gabriel Petric**Editor colecție: **Radu Lupașcu**Tipar: **Editura AKAKIA 2021**Colecția **Vibrării singulare** este un proiect artasunetelor.ro.

Alexandru Albiter

Rebel și liber

AKAKIA 2021

Sandu Albiter, un prieten vechi

de **Adrian Ordean**

L-am cunoscut pe Sandu prin '74, când am participat împreună cu formațiile noastre la un festival brașovean, "Primul ghiocel". Eu veneam de la Sibiu, cu trupa *Stereo*, Sandu era pe teren propriu cu trupa proaspăt înființată *Grup 74*. Am intrat în competiție și am reușit să ocupăm, cu formațiile noastre, locul unu și locul doi. Sandu avea 20 și ceva de ani, era un tip slăbuș, dar vânos, nu prea înalt, dar frumușel foc..., iar când își mai atârna și chitara după gât, era clar, "*murea fetili dupe el*". Îmi aduc aminte de una din primele lui "iubiri": era un Gibson SG, mai văzusem aşa ceva la Angus Young de la AC/DC. Când vedeam chitara lui Sandu, parcă ceva mă împungea de la spate: "hai, hai"! Parcă mă simțeam mai aproape de visul meu, încă la început, de a urca pe o scenă mare și a cânta rock.

În a doua jumătate a anilor '70 ne-am întâlnit de nenumarate ori prin Brașov, prin Poiana Brașov, mai ales că am petrecut și eu vreo 5 ani în Poiana Brașov pe timpul iernii. Am cântat și la *Grup 74* o perioadă, dar culmea, l-am înlocuit pe Sandu, care făcuse altă trupă, *Sens Unic*. Nu am făcut grupul de râs, ba mai mult, în 1981 am câștigat locul 3 la Festivalul Arhitecturii din București. M-am întâlnit totuși cu Sandu pe aceeași scenă, la *Sens Unic*, o trupă extraordinară, care suna impecabil și arăta foarte bine. Am petrecut o vară la Eforie Nord și o iarnă la Poiana Brașov, la *Capra Neagră*, unde făcusem și un imn al restaurantului. Ieșea toată bucătăria, cu șefii în frunte, pe la uși, când cântam imnul. Apoi Sandu s-a întors la *Grup 74*, iar eu am plecat la *Roșu și Negru*. Ne-am mai întâlnit pe la concerte, dar destul de rar. Am constatat, totuși, că timpul a avut grija de noi și ne-a adus din nou aproape prin 2000. Am descoperit că eram într-un fel vecini, locuind nu departe unul de celălalt. Aveam și studioul foarte aproape de Sandu, acolo pe strada Eminescu, el locuind pe Icoanei.

Așa se face că, după ani și ani de stat la studio,

făcând producții în zona pop sau comercial, Sandu Albiter a fost omul care m-a extras de acolo și m-a poate spune așa. Am făcut, la propunerea lui, o trupă care s-a numit, de comun acord, *Trupa Ordean*. Și uite așa am mai cântat împreună încă un an de zile. Instrumentiști foarte buni, dorință de a face lucruri noi, efort din plin, energie consumată, muzică pentru un CD, din păcate la partea de management ne-am împotmolit puțin. Poate că nu am înțeles noi prea bine atunci cum să mișcăm trupa, pentru că inițiativele lui Sandu, în perioada care a urmat după *Trupa Ordean*, au fost excepționale.

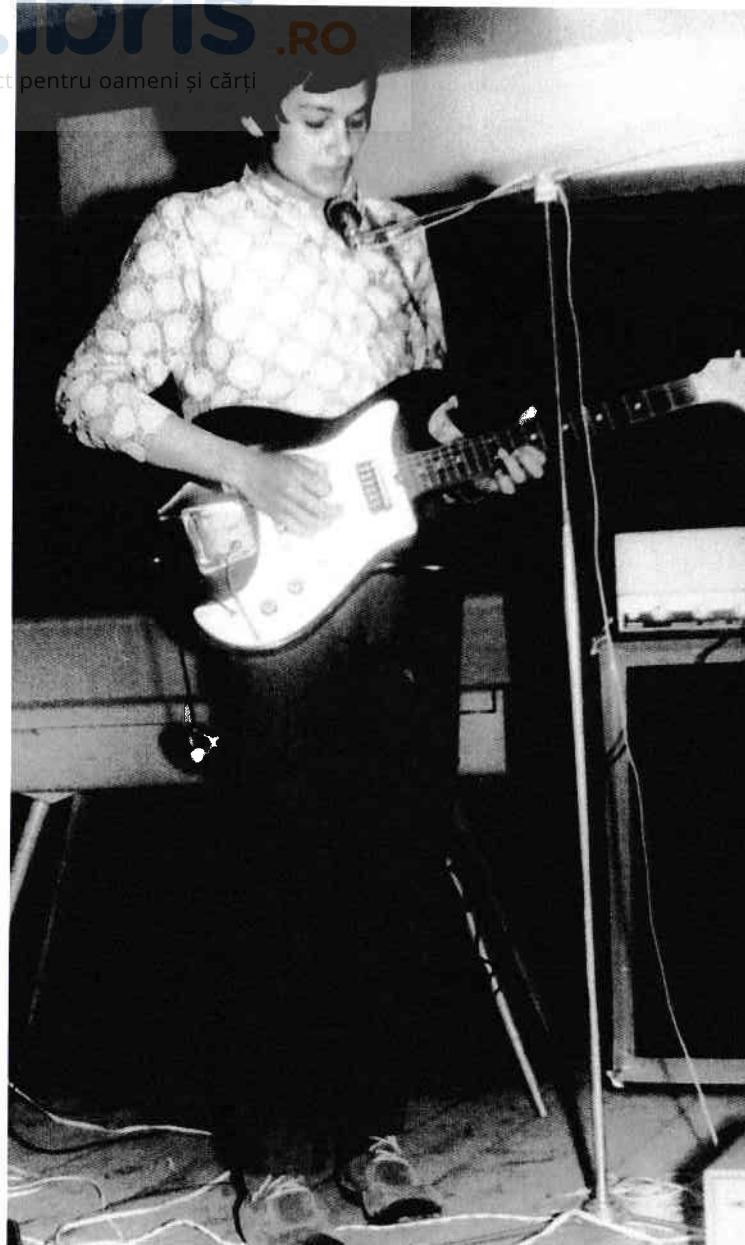
A făcut câteva lucruri la care noi, ceilalți, în goana după câștig probabil, am uitat de ele, nu ne-am mai gândit. A compus un număr de 12 piese, toate cu solouri de chitară; greu de difuzat aşa ceva la radio. A invitat câte un chitarist pentru fiecare cântec. A adunat la un loc pe un disc 10 din cei mai buni chitariști români, care au lăsat acolo câte un solo pentru eternitate, într-o perioadă când soloul de chitară nu mai înseamnă aproape nimic pentru cei mai mulți, într-o lume controlată de mașinării, manelete și mediocritate.

Și tot Sandu a mai avut câteva inițiative esențiale pentru istoria *Grup 74*, și de ce nu, pentru istoria mișcării rock din țara noastră, organizând pe puterile proprii un concert aniversar *GRUP 74 - 40 de ani*, în Piața Sfatului Brașov, pe 8 August 2014.

Așa că, susținut de prieteni și faultat de dușmani, ca să fim în temă cu subiectele pieselor la modă, Sandu Albiter... “mergi înainte!”. Și după cum spuneai și tu, Sandu, ar fi bine ca oamenii să nu uite niciodată de unde au plecat!

Sandu Albiter și Adrian Ordean
©arhiva Alexandru Albiter

1971

©arhiva Alexandru Albiter

INTRO*Viața mea liberă cu GRUP 74*

M-am născut în toamna lui 1952, pe 5 septembrie, în zodia Fecioarei, zodie care mi-a purtat noroc, într-un cătun cu câteva familii, numit Colonia Gepiu, la 16 km de Oradea, într-o casă de la capătul uliței, casă care a rămas neschimbată și în ziua de azi. De lângă căsuța astă începea o pădure frumoasă și aici mi-am petrecut o parte din copilărie și apoi vacanțele de vară, când veneam la bunici. La șase luni după ce m-am născut, tata a fost mutat cu serviciul la Brașov, dar mi-a rămas în minte toată viața acea pădure minunată unde găseam fragi, zmeură, mure, porumbele, iar după ploaie pădurea se umplea cu ciuperci de toate culorile și formele. Până la vîrsta de 19 ani am locuit cu chirie într-o curte unde mai locuiau, în afară de noi, alte trei familii de chiriași, familii care aveau în total șase copii de vîrste apropiate cu a mea, eu fiind totuși cel mai mare, cu doi ani mai mult decât sora mea Lili și decât Pușa, fata mai mare a familiei cu care împărțeam o verandă frumoasă, plină de flori și sub acoperișul căreia stăteam vara la adăpost de arșița soarelui sau de ploile de vară pline de tunete și fulgere. Pușa a fost prima fată din viața mea care a trezit în mine sentimente erotice. Tatăl ei era șoferul directorului de la *Uzina Tractorul* și finanța stăteau mai bine decât noi, tatăl meu asigurându-ne doar necesarul unei copilării decente dintr-un salariu de poștaș. Tatăl lui Pușa a cumpărat primul televizor din curtea noastră și toti mergeam la ei să ne uităm la emisiunile din acea vreme. Când se difuzau emisiuni cu muzică populară, plecam afară, fapt care l-a făcut pe tatăl lui Pușa să-i spună mamei mele că este un semn că voi ajunge mare domn. Nu știu cât adevăr a avut acea remarcă, sigur este că aveam alte gusturi muzicale și de care am fost sigur pe la vîrsta de 10 ani.

Acum privesc în urmă la anii copilăriei și îmi dau seama că viața mea a fost marcată de trei evenimente importante care au decis evoluția mea ulterioară.

Primul eveniment s-a petrecut pe la vîrsta de 7 - 8 ani, când părinții mei m-au luat cu ei la un botez. Acolo am văzut un copil cam de vîrsta mea care cânta atât de frumos la acordeon, încât m-a făcut să visez că aş putea cânta și eu și să încânt lumea cu talentul meu. Dar dorința mea s-a finalizat rapid cu o bătaie zdravănă

1952
©arhiva Alexandru Albiter

primită de la tata, cu scopul de a-mi scoate gărgăunii din cap și să mă aducă cu picioarele pe pământ, să mă gândesc să învăț o meserie care să îmi permită să aduc bani în casă cât mai degrabă.

Eu, Mama - Ileana, tata - Constantin, sora - Ileana
©arhiva Alexandru Albiter

Al doilea eveniment s-a petrecut pe la vreo 10 ani, când am început să merg în vacanțele de vară la strandul din cartierul Bartolomeu cu copiii de vîrsta mea. Erau acolo câteva bazine de înot, începând cu cel cu apa adâncă pentru înotători până la cel cu apa mică pentru copiii care se bălăceau acolo. De o parte a bazinelor era o terasă din lemn pe care se putea face plajă, dar erau și cabine unde te puteai schimba de haine. Acolo, pe acea terasă, am descoperit o lume blondă formată din sașii Brașovului, băieți și fete cu podoaba capilară de culoarea soarelui. Aveau un magnetofon Tesla la care am auzit pentru prima oară o muzică ce mi s-a părut venită din altă lume și în mare parte chiar aşa era, cu totul altceva decât ce ascultasem până atunci la radio și la televiziunea care abia apăruse. Muzica aceasta o primeau sașii de la rudele lor din Germania Federală și dintre acele cântece mi-au rămas înțipărite în minte pentru toată viața cântecele celor de la *The Beatles* și *The Rolling Stones*: "*I wanna hold your hand*" și "*(I can't get no) Satisfaction*"!

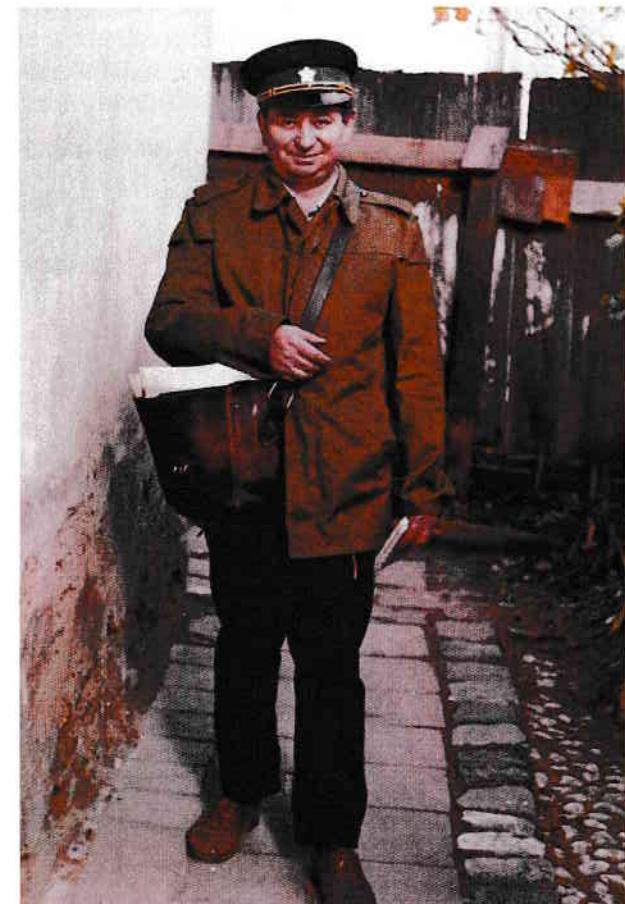
Apoi, de cealaltă parte a bazinelor de înot se întindea un teren cu iarbă, unde se adunau în general românii și celelate etnii ale Brașovului, care băteau mingea toată ziua. Am avut însă surpriza plăcută să întâlnesc acolo un băiat cu niște ochelari cu multe dioptrii, părea a fi cu câțiva ani mai mare decât mine și care cânta la o chitară atât de frumos încât aduna în jurul lui o asistență numeroasă din care am început să fac parte și eu. Până astăzi îmi amintesc, dintre numeroasele sale cântece, unul în care vorbea despre o fată pe care o chema Mariana și avea o savarină! Aveam să-l cunosc foarte bine pe acel băiat peste mulți ani, un artist complex, care cântă la vioară, la pian și bineîntelese la chitară, pe numele lui Liviu Prejmereanu. Încolțea în mintea mea tot mai tare ideea că trebuie să fac rost de o chitară și să învăț și eu să cânt acea muzică nouă, despre care aveam să aflu că se numește *Rock and Roll*!

Al treilea eveniment, care mi-a marcat în mod sigur cel mai tare existența ulterioară la propriu, s-a întâmplat în acea vară fierbinte petrecută la strandul

Bartolomeu. Copiii cu care veneam la strand știau să înoate și se jucau leapsă toată ziua în bazinul mare. Eu nu știam să înnot și îmi petreceam ziua ascultând muzica sașilor sau pe Liviu, dar îmi făceam timp și să mă scald în bazinul mic, încercând să învăț singur să înnot. După câteva zile am ajuns la concluzia că știu destul și foarte hotărât mi-am luat avânt și am sărit în bazinul mare, la câțiva metri de mal. Vitejia mi-a dispărut repede și am început să dau disperat din mâini și să înghit multă apă! Când mi-am luat avânt să sar în bazin, am lăsat malul în spatele meu, aşa că disperarea mea a fost cu atât mai mare când mi-am dat seama că nu am de ce să mă agăț! Mă zbăteam cu disperare, înghițeam apă și simțeam cum puterile mă lasă rapid. Deja simțeam că nu mai pot, mă scufundam tot mai mult și nici în ziua de azi nu îmi explic cum s-a întâmplat, dar cu o mâna am agățat bara de la marginea bazinului. Încă vreo câteva secunde dacă mai treceau și nu aş mai fi apucat să scriu aceste rânduri! Apă la acel strand se schimba după multe zile de folosință: lăsau întâi apa să se murdărescă destul, devinea verzuie, apoi se punea clor pentru dezinfecțare și apa primea o culoare albicioasă. După alte câteva zile devinea de un verde opac și nu de puține ori, când în sfârșit goleau bazinul, găseau pe fundul lui câte un înecat. Puteam foarte ușor să fiu și eu printre ei și să fiu găsit după cine știe cât timp. Dar soarta îmi era alta și o mâna divină m-a ajutat să găsesc malul și să-mi trăiesc în continuare viața frumoasă care mă aștepta!

Părinții mei erau oameni simpli, care abia reușeau să ne asigure un trai decent mie și surorii mele mai mică decât mine cu doi ani. Nu își permiteau să îmi cumpere o chitară, mai ales că tata era hotărât să mă trimîtă la o școală profesională și să învăț o meserie ca să mă înrolez cât mai repede în câmpul muncii. Nu zic că ar fi fost un lucru rău, dar pentru mine ar fi fost o catastrofă: planurile care se conturau deja în mintea mea de copil erau cu totul altele! Așa că am început să-mi construiesc singur o "țiteră" dintr-o scândură. La capetele scândurii am bătut niște cuie de care am legat niște sârme. O zdrăngăneam cât era ziua de lungă și mi-am încropit

chiar o mică formație cu încă doi băieți de pe strada mea, Tibi și Bobi, cărora le-am confectionat o percuție formată din câteva bidoane de tablă și din niște tuburi de la instalații sanitare în care am băgat nisip și pietricele, apoi le-am înfundat cu doape de plută la capete. Cu aceste instrumente zdrăngăneam în curte niște "lai lai-uri", eu fiind și solist vocal. Cântam într-o engleză de baltă, adică scoteam niște onomatopee ce aduceau a cuvinte englezesti, că de învățat limba engleză la școală nici pomeneală, limba rusă era la putere. Adunam o audiență

Constantin Albiter
©arhiva Alexandru Albiter

destul de numeroasă la gardul curții unde locuiam și ne simțeam deja ca niște mici staruri!

Se apropia vârsta la care terminam școala generală și se punea problema tot mai presantă în familie a ce va urma să fac. Locuiam la acea vreme cu chirie într-un apartament format dintr-o bucătărie și încă o cameră cu rol de living, dar și de dormitor pentru mine și sora mea. Tata și mama dormeau în bucătărie și seara, după ce mergeam la culcare, îi auzeam cum discutau despre viitorul meu. Tata era hotărât să mă trimită la școală profesională. Draga mea mamă, spre norocul meu, avea însă altă părere. Ea avea și un suflet sincer de artist, ne învăța să desenăm, pe mine și pe sora mea, ținându-ne mânuțele între degetele ei și ne îndruma cum să

Cu sora mea, Ileana
©Arhiva Alexandru Albiter

desenăm, ne spunea povești minunate în serile de vară pe frumoasa verandă plină de flori a casei și chiar a încercat să ne învețe câteva cuvinte în limba italiană pe care o învăța și ea la niște cursuri serale unde încerca să-și completeze anii de școală pe care nu i-a putut face în satul de unde a plecat. Ea se ruga de tata să mă lase să încerc prima oară să dau examen de admitere la un liceu, iar dacă nu intram, în toamnă puteam să mă înscrui la o școală profesională. Tata nu avea nici o înclinație spre învățătură, a muncit toată viața din greu, avea doar școală vietii, ce-i drept bine învățată și nu înțelegea că ar putea fi și un alt mod de a reuși în viață. Dar, cumva mama l-a înduplat să mă lase să-mi încerc norocul la un liceu de cultură generală. Tata mi-a insuflat totuși și mie spiritul muncii. Poștaș fiind, vara, când colegul lui de sector pleca în concediu, încă de prin clasa a treia-a patra trebuia să merg cu el o lună în fiecare vară, zi de zi de dimineață până seara ca să împart scrisori și zare. Când, prin clasa a saptea fiind, mi-am manifestat dorința de a-mi cumpăra o bicicletă, tata mi-a spus să mă duc și să lucrez undeva și să-mi câștig banii necesari. Am lucrat împreună cu prietenul meu Tibi la o fabrică de macaroane unde reparam lădițe din lemn în care se împachetau macaroanele și mi-am câștigat banii pentru bicicletă. Dar pe lângă spiritul muncii, tata avea bine întipărit în educația sa de om simplu de la țară și un puternic spirit al cinstei și al corectitudinii. În primul ciclu școlar tata mi-a dat o lecție despre cinste pe care nu am uitat-o toată viața: la școală, învățătorul ne-a spus într-o zi că urma să fie o eclipsă de soare a doua zi și să ne aducem de acasă câte o bucătăcă de sticlă pe care urma să o afumăm cu o lumânare, ca să ne putem uita la eclipsă. și în timp ce colegii mei se uitau pe geamul clasei la eclipsă, eu "colecionam" de prin bănci niște compasuri strălucitoare, nichelate frumos, acele compasuri simple care se atașau pe creion și permiteau trasarea unui cerc. Adunasem vreo 10 astfel de compasuri și mă jucam acasă cu ele sub masa din camera unde dormeam cu sora mea. Tata mă vede și mă întrebă ce fac acolo, iar eu, plin de mandrie, îi povestesc toată tăărășenia. Tata dă aprobator din cap și îmi

spune că a doua zi va veni și el cu mine la școală. Nu prea îi stătea lui în obicei să vină cu mine la școală, dar faptul nu m-a alarmat. Dimineața, ajunși la școală, tata se duce la învățător și îi șoptește ceva la ureche, iar acesta îi face semn să poftească în fața clasei. Tata mă ia lângă el și le spune copiilor ce am făcut eu cu o zi înainte, când ei se uitau la eclipsa de soare. Nu m-a certat, nu m-a bătut, dar acea lectie de viață mi-a fost suficientă pentru tot restul zilelor mele. În cartierul în care locuam, la marginea Brașovului, delincvența era în floare (în clasa a opta am avut un coleg de clasă care împreună cu frații lui mai mari au omorât un vecin în bătaie), dar educația primită de la părintii mei m-a făcut imun să ajung vreun infractor, ba dimpotrivă, m-a făcut să am alte aspirații. Peste ani de zile, când fiica mea a greșit și se îndrepta pe un drum greșit în viață, mi-am amintit de lectia dată mie de tatăl meu în fața clasei. Nu i-am acoperit greșeala și am procedat la fel ca tatăl meu, lucru pe care fiica mea îl recunoaște azi ca fiind cel necesar și care a ajutat-o să fie astăzi femeia fericită și de succes care este.

Tata, la rugămintile mamei, s-a lăsat înduplecăt și am avut posibilitatea să dau examen de admitere la liceul unde am intrat din prima: la Liceul Teoretic *Unirea* din Brașov, unul dintre liceele de elită ale orașului. Noii mei colegi de clasă erau în mare parte copii de nomenclaturiști, locuiau în centrul orașului, în case mari și frumoase. Îmi amintesc că, la un moment dat, cineva a venit cu ideea să facem o listă cu numerele de telefon ale tuturor colegilor din clasă, iar în dreptul numelui meu cineva a scris: - "Albiter are telefon la colțul străzii!".

Dar pe lângă faptul că provineam dintr-o familie săracă, marele meu handicap față de noii mei colegi de clasă era faptul că eram foarte mic de înălțime. La intrarea în clasa a IX-a aveam 1,47m, adică un metru și patruzeci șișapte de cm înălțime! Eram piticul clasei! Nici uniformă pe măsură nu mi-a putut cumpăra mama. Pe parcursul acelui prim an de liceu am fost ținta ironiilor colegilor, mă porecleau în fel și chip, eram ironizat că nu merg la fumat în WC cu ei pentru că eram prea mic, nu eram invitat la petrecerile lor. Toate aceste neajunsuri nu

m-au complexat. Dimpotrivă, am început să fac culturism, exerciții fizice și un regim alimentar special, astfel că în clasa a IX-a am crescut 11 cm, spre deosebire de colegi, care au mai crescut în medie câte un centimetru sau doi. Apoi în clasa a X-a m-am mai înălțat cu 10 cm, echilibrând astfel situația din teren. Mai mult, un coleg, Imi Csoboth m-a dus cu el la *Clubul Steagul Roșu*, la lupte libere, unde mi-am completat aspectul fizic. Timpul petrecut la lupte libere mi-a fost de mare folos pe parcursul anilor și, când am fost nevoie să mă apăr, cunoștințele învățate acolo mi-au fost de mare folos.

Revin la reușita mea de a ajunge elev la un liceu cu prestanță: am exploatat momentul și am convins-o pe mama să îmi cumpere o chitară. Însă nu am progresat deloc în studiul chitarei, deoarece bani pentru un profesor nu s-au mai găsit. Frecventam însă cu pasiune toate concertele formațiilor rock, care apăruseră ca ciupercile după ploaie. La liceu, colegi dintr-o clasă paralelă au făcut formația *Alcor*, iar atunci când cântau la sala festivă a liceului plângeam efectiv din dorința de a

Clasa a VIII - 1967:
 Elisabeta Baizat, Elena Neagu, Cornelia Velea,
 Sandu Albiter, Eva Drăghici și Eva Holinka.
 ©arhiva Alexandru Albiter